

Placeringspolicy

Särskilda föreskrifter för
förvaltningen av medel avsatta för
pensionsförpliktelser

Fastställd av kommunfullmäktige 2017-11-27

Särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser

1. Övergripande förutsättningar

1.1 Bakgrund och legala förutsättningar

Osby kommun ("kommunen") har åtaganden för pensioner till anställda. För pensioner som intjänats efter 1997 (PFA 98) hanteras huvuddelen individuellt av de anställda. För pensioner som upparbetats innan 1998 (PA-KL) finns åtaganden som kommer att belasta kommunens ekonomi under mycket lång tid. Kommunen har avsatt kapital i syfte till att täcka delar av pensionsåtagandet. Genom att förvalta kapitalet och fördela utbetalningar ur kapitalet över tiden utjämnas den framtida årliga belastningen på kommunens ekonomi.

Kommunallagens 8 kap § 3a föreskriver att "Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I föreskrifterna skall det anges hur medlen skall förvaltas. Därvid skall tillåten risk vid placering av medlen fastställas. Vidare skall det anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen skall ske. Föreskrifterna skall omprövas så snart det finns skäl för det."

1.2 Placeringspolicyns syfte och omfattning

Denna policy utgör kommunens särskilda föreskrifter för pensionsmedelsförvaltningen. De av kommunen avsatta medlen ska täcka åtaganden som upparbetats fram till 1998 (PA-KL). Nyintjänad pensionsavsättning (avseende inkomster över 7,5 basbelopp) hanteras f n via löpande finansiering.

Placeringspolicyn skall:

- Precisera strategiska beslut och riktlinjer kring den långsiktiga förvaltnings-inriktningen och utbetalningar för täckande av delar av pensionsåtagandet.
- Tydliggöra roller och ansvarsfördelning
- Fungera som vägledning i det dagliga arbetet för ansvariga personer inom kommunen och för anlitate externa rådgivare/förvaltare.

Denna policy är intern och avser den totala portföljen. Särskilda direktiv med relevanta avsnitt av denna policy skall utformas som en del i avtal med förvaltare när så är påkallat.

2. Målsättning

2.1 Övergripande målsättning

Det finns två övergripande mål med förvaltningen av avsatta medel:

- att uppnå en god avkastning med betryggande säkerhet
- att uppnå en jämn och förutsägbar utbetalning av pensionskapitalet över tiden

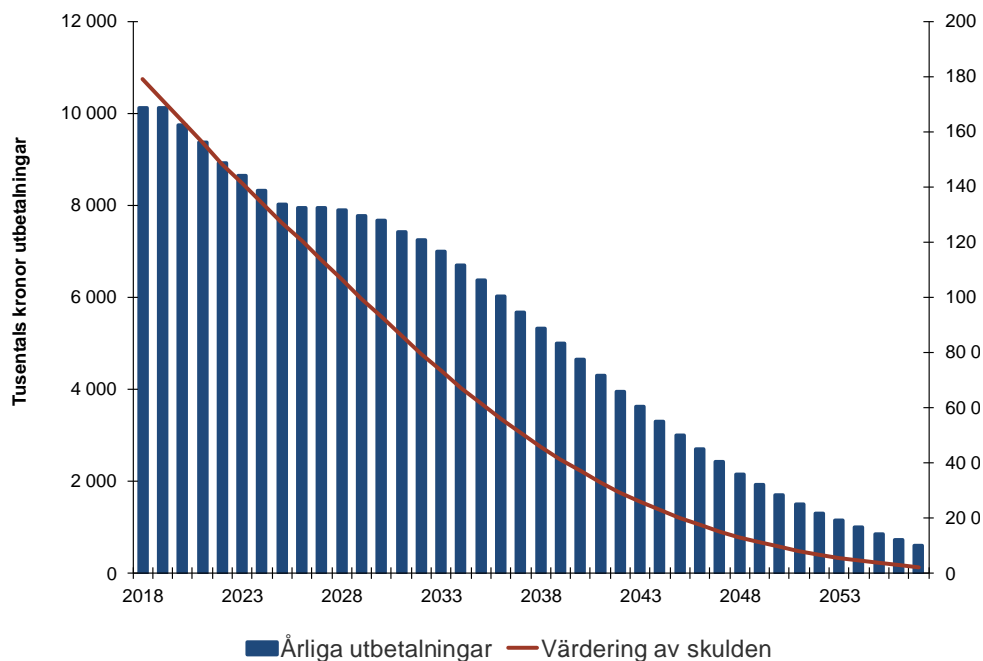
Med ” god avkastning med betryggande säkerhet” menas att kommunen ska ta finansiella risker i syfte att uppnå en avkastning som över tiden överstiger skuldens diskonteringsränta. Därmed bidrar förvaltningen till att minska den finansiella bördan av åtagandet. Kommunen ska vidare utnyttja tidsfaktorn i åtagandet. Med det menas att kommunen kan acceptera kortfristiga variationer i värdet av tillgångarna, om tillgångarna över lång tid (> 5 år) med rimliga antaganden kan förväntas skapa ett mervärde som motsvarar risken.

En jämn och förutsägbar utbetalningstakt är viktig för att uppnå stabilitet i förutsättningarna för den årliga kommunala driften.

2.2 Måluppfyllelse: Övergripande strategi

För att uppnå målsättningarna har kommunen utvecklat en matchningsstrategi. Strategin anger hur de fonderade tillgångarna ska tas i anspråk för att hantera åtagandet. Kommunens åtagande kopplad till den gamla skulden illustreras schematiskt i figur nedan. Kommunen har valt att försäkra bort delar av ansvarsförbindelsen, vilket innebär att skulden minskat.

Osby kommuns pensionsåtagande (PA-KL) 2018-2057 i fasta priser (KPA:s beräkning)

Steg ett i strategin är att fastslå ett långsiktigt tak för den årliga pensionsbelastningen avseende den gamla skulden ("maximibelopp") i reala termer. Beräknade kostnader över taket ska säkerställas av det avsatta pensionskapitalet. Nuvärdet av utbetalningarna som överstiger taket ska matchas med de medel som avsatts.

Steg 2: För att säkerställa ett utrymme att ta risk sätts den initiala konsolideringsgraden till 100 %. Det innebär att tillgångarnas värde motsvarar nuvärdet av skulden. Matchningen baseras på värdet av tillgångarna per den 31/12 2016 samt nuvärdet av den gamla skulden såsom pensionsadministratören, KPA, beräknat den i långtidsberäkningen med data per samma datum (med antaganden baserade på Rips 07 och gällande diskonteringsränta 1 %).

Steg 3: En femårig utbetalningsplan preciseras som anger det årliga belopp som skall realiseras från pensionskapitalet och läggs till driftsbudgeten under perioden 2018-2022. Kommunens utbetalningsplan för den närmaste femårsperioden anges i 2.3 nedan. För tiden därefter görs en prognostiserad utbetalningsplan baserad på antaganden om normal avkastning under lång tid, givet en balanserad tillgångsportfölj (ALM-analys juni 2017).

Strategin är en fortsättning på den inriktning som valdes 2008 och som uppdaterades 2012. Om inget oförutsett inträffar görs en förnyad analys efter fem år, där den kommande femårsperiodens utbetalningsnivåer fastslås.

2.3 Precisering av målsättning

Taket för utbetalningar avseende gamla skulden uppgår till **5,5 mkr/år** (i fast penningvärde, basår 2017). Maximibeloppet gäller från 2018 och framåt.

Av detta följer att kommunen skall ta medel ur pensionsavsättningarna i anspråk. Följande utbetalningar skall göras ur de avsatta pensionsmedlen för åren 2018-2022 (nominella termer). Beloppet för 2017 uppgår (enligt tidigare beslut) till 7,4 mkr.

År	Belopp (mkr)
2018	4,7
2019	4,8
2020	4,5
2021	4,2
2022	3,8

3. Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige svarar för de övergripande besluten avseende pensionsmedelsförvaltningen, främst genom att fastställa placeringspolicyn.

3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är formell medelsförvaltare och delegerar kommunfullmäktiges operativa förvaltningsuppdrag till ekonomiavdelningen/ekonomichefen. Kommunstyrelsen är ansvarig för strategiska frågeställningar.

Kommunstyrelsens ansvar omfattar:

- Beredning av placeringspolicyn, för beslut i kommunfullmäktige
- Säkerställande att förvaltningen sker i överensstämmelse med placeringspolicyn och gällande lagar
- Löpande utvärdering av förvaltningen i förhållande till fastställda förvaltningsmål

3.3 Ekonomichefens ansvar

Det är ekonomichefens ansvar att

- Placeringspolicyn efterlevs
- Utforma förvaltningsinriktning inom ramen för policyn
- Finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna placeringspolicy och gällande delegation
- Löpande rapportera till kommunstyrelsen om utfallet i förvaltningen och portföljernas exponering i relation till fastställda limiter.
- Genomföra förändringar avseende förvaltare, investeringar och andra uppdrag inom ramen för placeringspolicyn.
- Initiera, bereda och genomföra förändringar av placeringspolicyn.
- Följa upp efterlevnad av placeringsdirektiv och avtal.
- Företräda kommunen gentemot externa motparter.
- I övriga fall rapportera till kommunstyrelsen rörande omständigheter som påverkar förvaltningen av portföljerna.

Vid plötsliga, oväntade marknadshändelser kan ekonomichefen i samråd med kommunstyrelsens ordförande ta initiativ till lämpliga placeringsförändringar som kan innebära tillfälliga avvikelser från placeringsreglerna. Dessa avvikelser skall anmälas vid närmaste kommunstyrelsemöte, och kommunstyrelsen skall fatta beslut om den fortsatta hanteringen.

3.4 Attestinstruktion

Förutom ovanstående ansvarsfördelning gäller kommunens ordinarie attestreglemente.

4. Placeringsriktlinjer

4.1 Förvaltningsfilosofi

Kommunens förvaltningsmål skall uppnås med följande principiella riktlinjer för förvaltningen:

1. Helhetsansvar
Kommunen har ett helhetsansvar för skulder och tillgångar som härrör till pensionsmedelsförvaltningen. Det åvilar kommunens företrädare att sköta den riskhantering, tillgångsallokering, m m, som följer med detta ansvar.
2. Matchning
Tillgångarna ska förvaltas i syfte att matcha en del av kommunens pensionsskuld, såsom utvecklats i avsnitt 2. Normalportföljen som anges nedan är framtagen för att över tiden dels säkerställa den konsolidering som fastslagits av kommunen, dels skapa utrymme för att successivt minska belastningen på kommunens ekonomi med anledning av pensionsåtagandet.
3. Diversifiering
Tillgångsförvaltningen skall utformas för att säkerställa en bra diversifiering inom och mellan de tillgångar som ingår i portföljen, i syfte att uppnå en effektiv riskspridning.
4. Långsiktighet
Investeringar på finansiella marknader innebär risker. I en väldiversifierad portfölj är risken främst relaterad till att tillgångarna på de marknader som kommunen investerar i fluktuerar i värde. Eftersom huvuddelen av kommunens pensionsåtagande ännu ligger långt fram i tiden är kortfristiga svängningar i portföljvärdet mindre relevant. I takt med att kommunen närmar sig utbetalningstopparna kring år 2025 kan tillgångsmixen förändras så att de kortsiktiga svängningarna i portföljvärdet minskar.

4.2 Extern rådgivare

Kommunen kan – insatsvis eller löpande – anlita externa rådgivare. Det kan avse upphandling av extern kapitalförvaltare, utvärdering, rådgivning kring risk- och tillgångsallokering, etc.

Extern rådgivare skall vara oberoende. Med oberoende menas att denne inte skall bedriva verksamhet som kan innebära en intressekonflikt, eller via formella samarbeten, ägande eller liknande stå i beroendeställning till sådan verksamhet.

4.3 Extern förvaltning

Kommunens tillgångar kan förvaltas av externa förvaltare. Vid anlitan av externa förvaltare skall principen om diversifiering iakttas, så att god riskspridning erhålls.

Externa förvaltare skall följa formella och branschmässiga krav som följer av dennes verksamhet. Det innebär att förvaltare skall vara ett fondbolag eller ett värdepappersinstitut som har erforderliga tillstånd (se 4.6.2).

Vid placering i investeringsfond utformas inga särskilda avtal utöver eventuella rabattavtal. Fondbestämmelserna skall i allt väsentligt överensstämma med placeringspolicyn. Investeringsfonder skall stå under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet.

Investeringar kan även ske i sk strukturerade produkter (t ex aktieindexobligation). Då transparensen i strukturerade produkter ofta är sämre än i diskretionära förvaltningsmandat och investeringsfonder ställs särskilda krav på kommunens företrädare i samband med förvärv av strukturerade produkter. Kostnads- och villkorsstruktur, löptid, exponering, motpartsrisk och likviditet är aspekter som noggrant och initierat måste värderas.

4.4 Tillåtna tillgångsslag och riktlinjer

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper (4.4.1)
- Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier (4.4.2)
- Alternativa tillgångar: Investeringar som inte ryms i punkterna ovan, t ex hedgefonder, råvaror eller motsvarande (4.4.3)

Strukturerade produkter skall hänföras till det tillgångsslag som exponeringen i huvudsak avser. Likvida medel skall inte hållas annat som transaktionslikviditet inom respektive tillgångsslag.

4.4.1 Räntebärande värdepapper

Ränterisk härrör från löptiden i ett ränteinstrument: vid ränteförändringar minskar eller ökar instrumentet i värde baserat på instrumentets tidsfaktor (ju längre löptid desto större ränterisk). Riskens mäts i duration. För att begränsa ränterisken styrs portföljen mot ett ränteindex med en duration om ca fyra (4) år. Ränteportföljens duration ska understiga sju år.

Kreditrisk definieras som risken att utfärdaren av ett finansiellt kontrakt inte fullgör sina förpliktelser, exempelvis inte betalar tillbaka nominellt belopp vid kontraktets förfall. För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas Standard & Poor's, Moody's eller annat erkänt ratinginstituts ratingklassificering.

Tabellen anger max tillåtna andel av räntebärande portföljen som får investeras i respektive kategori.

Emittentkategori (S&P/Moody's)	Max andel, emittentkategori	Max andel, enskild emittent
Svenska staten, svenska kommuner och landsting	100%	25%*
Svenska säkerställda bostadsobligationer	100%	25%
BBB-/Baa3 (och bättre)	50%	5%

* Svenska staten får utgöra 100%

Väldiversifierade fonder som innehåller värdepapper med en genomsnittlig rating motsvarande minst investment grade (fyra högsta ratingkategorierna enligt Standard & Poor's/Moody's, lägst BBB-/Baa) är tillåtna.

Investering i värdepapper som inte är officiellt ratade är tillåtna om dokumentation via t ex bank eller fondbolag genom egen intern kreditanalys visar att förhållande i sak innebär en motsvarande rating som avses ovan.

Innehav i räntebärande värdepapper noterad i annan valuta än SEK skall i normalfallet valutasäkras.

4.4.2 Aktier och aktierelaterade instrument

Vid investeringar i aktier skall allmänt vedertagna principer om diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader beaktas. Likaså skall riskspridning avseende förvaltare och förvaltningsstil eftersträvas.

Investering skall i huvudsak ske i börsnoterade aktier. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet (behörigt organ). Andelen onoterade aktier får uppgå till max 5 % av den totala aktieportföljen.

En enskild emittent får inte utgöra mer än 10 % av den totala aktieportföljen.

Aktieinnehav noterad i utländsk valuta valutasäkras normalt inte.

4.4.3 Alternativa tillgångar

Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier, dels för att skapa riskspridning i portföljen i syfte att minska den totala risken och höja den riskjusterade avkastningen. Kommunen skall, som en generell regel, eftersträva en god diversifiering genom att investera i flera olika marknader, strategier och förvaltare.

Inriktningen för de investeringar som görs är att de skall:

- Uppvisa låg korrelation till traditionella aktieplaceringar
- Ha en förväntad positiv avkastning och en historisk risknivå (mätt som volatilitet) som är lägre än aktiemarknaden.

Med alternativa tillgångar avses t ex hedgefonder, fastigheter och råvaror.

Investeringar i alternativa tillgångar skall, så långt är möjligt, ske i fonder eller i strukturerade instrument, för att minimera administrationen och de operativa riskerna.

Investeringar i hedgefonder får endast göras via hedgefond-i-fond.

Innehav noterad i annan valuta än SEK valutasäkras i normalfallet.

4.5 Allokering

Normalportföljen anger den totala portföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslag. Vid beräkning av vikterna skall tillgångarnas aktuella marknadsvärde utgöra utgångspunkt. Fördelning (uttryckt i SEK) skall gälla totalt för portföljen.

Tillgångsslag			
	min	normal	max
Räntor och alternativa tillgångar	20	40	70
<i>Svenska räntebärande värdepapper</i>	0		70
<i>Alternativa tillgångar</i>	0		20
Aktier	30	60	80
<i>Svenska aktier</i>	0		60
<i>Utländska aktier</i>	0		40

Taktisk allokering innebär kortfristiga avvikelser från normalportföljen. Det finns två alternativ för hanteringen av den taktiska allokeringen:

1. Passiv taktisk allokering: Portföljvikterna rebalanseras tillbaka till normalvikter vid vissa förutbestämda tidpunkter, exempelvis årsvis, samt om limiter överskrids
2. Aktiv taktisk allokering: Portföljvikterna justeras löpande i syfte att tillvarata möjlighet till meravkastning och/eller minska på risken för att skydda portföljen för eventuella värdeminskningar

En aktiv taktisk allokering ställer krav på kvalificerad analys och bedömning. Extern rådgivare eller förvaltare kan behöva anlitas för sådan tjänst. Val av strategi för taktisk allokering kan variera över tiden.

4.6 Övriga riskbegränsningar

4.6.1 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljernas noterade tillgångar är:

- Värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för utförande av order avseende finansiella instrument på kundens uppdrag enligt 2 kap 1 § p 2 lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.
- Annan svensk juridisk person som enligt lag eller förordning har tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn.
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i ovanstående punkter och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Vid investeringar i strukturerade OTC-instrument, private placements eller motsvarande skall dessa genomföras via etablerade finansiella institutioner. Motsvarande kreditbegränsningar som anges i 4.4.1 är tillämpliga.

4.6.2 Förvaltare

Diskretionär förvaltare eller fondförvaltare skall vara värdepappersinstitut eller fondbolag och ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet enligt lag (2007:528) om värdepappersmarknaden, respektive lag (2004:46) om investeringsfonder.

Utländsk förvaltare skall ha tillstånd motsvarande de som anges ovan och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

4.6.3 Förvar

Portföljernas tillgångar skall förvaras hos:

1. Värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 2 kap 2§ p 1 lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.
2. Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Andelar i investeringsfonder registreras dock normalt hos fondbolaget utan leverans till värdepappersinstitut.

4.6.4 Belåning

Portföljernas tillgångar skall inte belånas.

4.6.5 Aktielån och blankning

Aktielån är tillåtet om det sker på för branschen sedvanliga villkor och säkerhetskrav. Blankning av lånade aktier får inte ske, annat än av anlitad hedgefond eller förvaltare inom ramen för dess normala investeringsverksamhet, fondbestämmelser och avtal.

4.6.6 Valutarisk

Värdet av placeringar i utländska valutor sjunker i värde vid försvagning av placeringsvalutan, eller vid en förstärkning av den svenska valutan. Utländska aktieinnehav valutasäkras normalt inte. Ränteplaceringar och alternativa tillgångar skall i normalfallet vara valutasäkrade.

4.6.7 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att ett finansiellt instrument eller annan tillgång inte kan avyttras eller förvärvas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader. Likviditetsrisken förekommer främst i icke-standardiserade finansiella instrument som inte är föremål för börshandel eller clearing via clearingorganisation, såsom strukturerade produkter.

Kommunens tillgångar skall i huvudsak vara noterade, det vill säga vara föremål för regelbunden handel på börs eller annan reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Här avses även fonder som huvudsakligen investerar i noterade bolag och som är föremål för frekvent handel.

Maximalt 40% av portföljen får från tid till annan vara placerad i strukturerade produkter. Alternativa innehav skall i normalfallet kunna avyttras inom tre månader.

4.6.8 Derivatinstrument

Derivatinstrument (terminer, optioner, swapavtal) får användas för att minska den finansiella risken och för att effektivisera förvaltningen av kommunens tillgångar.

Derivatinstrument är inte en del av kommunens normala förvaltningsverksamhet. Som huvudregel gäller att derivatinstrument endast får hanteras av extern part i de fall denne har:

- Ingående kompetens och kunskap om instrumentens egenskaper och natur
- Administrativa resurser och kompetens att bokföra och rapportera derivattransaktioner och -innehav
- System och insikter erforderliga för att rätt mäta och förstå risker i hanteringen av derivat.

Följande generella regler gäller.

1. Restriktioner avseende externa förvaltares derivatanvändning skall i förekommande fall preciseras i placeringsdirektiv och avtal.
2. Vid investeringar i fonder gäller respektive fonds fondbestämmelser för derivathantering.
3. Handel med derivatinstrument får inte ske på ett sådant sätt att portföljerna avviker, eller efter lösen eller motsvarande kommer att avvika, från reglerna i placeringspolicyn.
4. Derivat avseende enskilda värdepapper eller index får inte ställas ut eller införskaffas så att kommunens allokeringsstrategi med avseende på exponering mot olika marknader blir väsentligt annorlunda än den avsedda. Det åvilar kommunen att tillse att reglerna för derivatanvändande i enskilda mandat sammantaget inte strider mot detta.
5. Valutaderivat får anskaffas i syfte att hantera valutarisken inom valda ramar för valutaexponering.

5. Etiska riktlinjer

Kommunen vill verka för en hållbar samhällsutveckling och strävar efter att kombinera god avkastning och hållbara placeringar. Kommunen utgår därför från nationella beslut avseende lagar och regler som rör en hållbar samhällsutveckling och att kommunens alla motparter efterlever dessa. Det innebär att direkta placeringar endast får göras i företag som på ett trovärdigt sätt visar att de kan hantera sina etiska, miljömässiga och sociala risker och som förmår att ta vara på de affärsmässiga möjligheterna i detta arbete och som driver utvecklingen framåt.

Placeringar ska ske utifrån god etik och innebär att kommunen tar avstånd från bestickningar och mutor, narkotikaverksamhet, barnarbete, diskriminering och segregation. En god etik förutsätter att företagen följer internationella normer för företag gällande miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Exempel på sådana normer är:

- *FN:s konventioner om mänskliga rättigheter inklusive FN:s barnkonvention* vilka bland annat innebär att företag ska respektera och understödja skyddet för mänskliga rättigheter och barns rättigheter samt tillse att det egna företaget inte medverkar till kränkningar av dessa rättigheter.
  1. *FN:s Global Compact*, som innehåller 10 principer för företag rörande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt mutor och korruption.
  2. *ILO:s kärnkonventioner*, vilka bland annat innebär att företag ska verka för anställdas rätt att organisera sig och förhandla kollektivt, att eliminera all former av tvångsarbete och barnarbete och att motverka olika former av diskriminering i arbetslivet.
  3. *OECD:s riktlinjer för multinationella företag*, som innehåller riktlinjer för företag rörande mänskliga rättigheter, informationsgivning, anställda, miljö, korruption, konsumentintressen, vetenskap och teknik, konkurrens samt beskattning.
  4. Internationella miljökonventioner, vilka bland annat innebär att miljökonsekvenserna av ett företags produktion, distribution av varor eller tjänster, råvaruutvinning, användning av företagets produkter samt tillvaratagandet av uttjänsta produkter och produktionsanläggningar skall bedömas.
  5. Kommunen undviker investeringar i företag som tillverkar, utvecklar, lagrar eller underhåller vapen eller vitala vapendelar i strid med internationella vapenkonventioner såsom de som reglerar anti-personella minor, klustervapen samt kemiska och biologiska vapen. Investeringar görs inte heller i länder som är föremål för, av Sverige sanktionerad, handelsblockad av FN eller EU.

Kommunen har som målsättning att vid var tid upprätthålla minst 99 % efterlevnad av normerna. Anlitade förvaltare ska kunna rapportera efterlevnaden av konventionerna, och kommunen ska, om eventuellt brott mot policyn identifierats, antingen avyttra placeringen eller inleda en dialog med företag och/eller förvaltare i syfte att bidra till en positiv utveckling. Om enskild förvaltares innehav som bryter mot konventionerna överstiger 2 % och ingen tillfredställande rättning sker inom sex månader ska förvaltaren ersättas.

Vid placering i externa fonder ska fondernas investeringsinriktning i allt väsentligt stämma överens med de etiska riktlinjerna i detta avsnitt.

6. Uppföljning och rapportering

6.1 Inriktning för uppföljningen

Uppföljningen avser i första hand att mäta portföljens värdeutveckling i förhållande till pensionsskulden, och det i avsnitt 2 prognostiserade maximibeloppet för täckande av framtida pensionsutbetalningar.

Därutöver till att utvärdera utfallet av förvaltningen i förhållande till relevanta jämförelseindex.

6.2 Uppföljning av pensionsåtagande

En gång per år inhämtas aktuell uppgift om ansvarsförbindelsen från kommunens pensionsadministratör. Utvecklingen i förhållande till prognosen utvärderas och kommenteras i kommunens årsredovisning.

6.3 Förvaltningsrapport

Kommunen skall löpande under året, med jämna intervall, sammanställa en rapport över förvaltningsutfallet med åtminstone följande innehåll:

- Aktuell värdering av tillgångar i förhållande till pensionsåtagandet
- Tillgångsportföljens totala avkastning under perioden, under året och sedan start.
- Procentuell fördelning på olika tillgångsslag.
- Utvärdering av delportföljer/förvaltare mot jämförelseindex, med tillämpning av vedertagna nyckeltal

6.4 Årsrapport

En årsrapport över pensionsmedelsförvaltningen skall lämnas till kommunstyrelsen. Utöver innehållet i 6.3 skall rapporten innehålla en redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet samt en bedömning av det kommande årets utveckling.

Det övergripande förvaltningsmålet, enligt avsnitt 2, skall uppdateras med aktuell siffra med hänsyn tagen till de uttag som gjorts från pensionsportföljen under året samt den nya underliggande värderingen av pensionsåtagandet som erhållits från pensionsadministratören.

6.5 Utvärdering av delportföljer/ förvaltare

Förvaltningsresultatet skall utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de marknader där investeringar görs. I tabellen anges relevanta index för delportföljerna.

Tillgångsslag	Index
Svenska räntebärande vp	SHB All Bond Index eller motsvarande
Alternativa investeringar	SSVX30d + 2%
Svenska aktier	Six Portfolio Return Index eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI World NDR eller motsvarande
Aktier, tillväxtmarknader	MSCI Emerging Markets free NDR eller motsvarande

Totalportföljen kan jämföras med ett sammanvägt index av ovanstående delindex. Sammanvägningen baseras på aktuell normalvikt för totalportföljen.

ORDLISTA

Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en sk nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Diversifiering	Ett grundläggande begrepp i modern portföljteori. Bygger på att den samlade risken när två tillgångar läggs ihop är mindre än summan av riskerna i de enskilda tillgångarna var för sig. Genom att placera kapitalet i fler olika tillgångar och hos förvaltare med olika förvaltningsstil erhålls diversifiering, d v s riskspridning.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras p g a förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Hedgefond	Ett samlingsbegrepp för många olika typer av förvaltningsinriktningar, med vissa gemensamma drag: Absoluta avkastningsmål, låg korrelation till traditionella tillgångar (aktier, räntebärande värdepapper) och mycket vida, okonventionella placeringsregler (belåning, derivat, korta positioner). Bidrar till diversifiering i en portfölj.
Index, jämförelseindex	Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex SIX Portfolio Return Index (svenska aktier) och SHB All Bond Index (svenska nominella räntor).
Investeringsfond	Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet. En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondblagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet (UCITS). Det gör att fondblagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken. Det finns två typer av investeringsfonder, specialfonder och värdepappersfonder. Specialfonder har friare placeringsbestämmelser, och vänder sig oftast till professionella investerare (hedgefonder är oftast specialfonder). Värdepappersfonder styrs av EUs UCITS-direktiv.
Konvertibla skuldebrev	Av aktiebolag utgivet skuldebrev som ger innehavaren rätt att helt eller delvis byta ut sin fordran mot aktier i bolaget.
Konvertibla vinstandelsbevis	En mellanform mellan konvertibler och aktier. Skiljer sig från konvertibla skuldebrev såtillvida att avkastningen från vinstandelsbeviset är beroende av den utdelning företaget lämnar.
Likvida medel	Likvida medel definieras som kassamedel, medel på depåkonto, bankräkning, dagsinlåning, specialinlåning samt sådana kortfristiga räntepapper som förvärvats i syfte att utgöra en likvid placering.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.
Likvidschema	När ett värdepapper omsätts finns i normala fall standardiserade tidpunkter mellan avslutsdag och likviddag.
Nollkupongare	Fastförräntat obligations- eller förlagslån som emitteras utan kupongränta. Denna ackumuleras i stället och utbetalas vid lånets inlösen. Till skillnad från vanliga lån garanteras härigenom den angivna avkastningen. För vanliga lån måste kupongen återinvesteras till gällande marknadsränta.

Obligation

Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.

Rating, ratingkategorier

En rating är en relativ bedömning av en emittents förmåga att i tid infria sina betalningsförpliktelser. En rating avser i regel ett givet låneprogram eller annan given skuldförpliktelse och är en uppskattning av kredittagarens förmåga till en tidsmässigt korrekt återbetalning av emitterat papper i programmet. En rating kan dock även avse en viss emittents förmåga att fullgöra alla sina betalningsförpliktelser. Internationellt förekommer rating bland annat från Moody's och Standard & Poor's.

Kortfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's	Standard&Poor's – nordisk rating
Högsta kreditvärdighet	Prime-1	A-1	K-1
Hög kreditvärdighet	Prime-2	A-2	K-2
Adekvat kreditvärdighet	Prime-3	A-3	K-3
Spekulativ kategori		B	K-4
Bristande betalningsförmåga	Not prime	C	K-5
Betalningsinställelse/Konkurs		D	BK

Långfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's
<i>Investment Grade</i>		
Högsta kvalitet	Aaa	AAA
Hög kvalitet	Aa	AA
Övre mellannivå	A	A
Mellannivå	Baa	BBB
<i>Speculative Grade</i>		
Övervägande spekulativ	Ba	BB
Spekulativ, låg nivå	B	B
Svag, nästintill konkurs	Caa	CCC
Högsta spekulation	Ca	CC
Lägst kvalitet	C	C
Konkurs		D

Standard & Poor's kan använda + eller - för att modifiera vissa ratings. Moody's använder siffror 1 (högst), 2 och 3 inom intervallet Aa1 till B3.

Ränteswap

Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig räntesats och vice versa.

Standardavvikelse

Statistiskt mått på hur kraftigt värdet på en tillgång (värdepapper, portfölj) eller en marknad fluktuerar över tiden (även kallat volatilitet).

Teckningsoptioner

Optioner som ges ut i samband med optionslån och som innebär rätt att delta i en framtida nyemission av aktier.

Termin

Ömsesidigt förpliktande avtal mellan två parter om köp och försäljning av en viss mängd av en viss vara med likvid vid en bestämd framtida tidpunkt. Exempel på sådan termin är aktie-, ränte- och indextermin.

Tillgångsslag

Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångsslag.

Valutarisk

Risken att tillgångar noterade i utländsk valuta faller i värde mätt i egen valuta p g a att den egna valutan stiger/utländska valutan faller.